

Kempeleen lukion ohjaussuunnitelma

OHJAUKSEN KESKEISET KÄSITTEET

Opinto-ohjaaja: Vastaa ohjauksen kokonaisuudesta, auttaa opiskelijaa henkilökohtaisten opintoihin liittyvien suunnitelmien teossa, pitää opinto-ohjauksen pakolliset opintojaksot, auttaa opiskelijaa kaikissa opintoihin liittyvissä asioissa. Jokaiselle opiskelijalle on nimetty oma opinto-ohjaaja.

Ryhmäohjaaja: Jokaiselle ohjausryhmälle on nimetty opettaja, joka toimii ohjausryhmän opiskelijoiden lähiohjaajana. Hän seuraa mm. opiskelijoiden opintojen etenemistä sekä poissaoloja ja pitää opiskelijoille ryhmäohjaustuokiot. Opiskelija kääntyy aina ensin oman ryhmäohjaajansa puoleen, mikäli on jotain opiskelun arkeen liittyviä kysymyksiä.

Ryhmäohjaustuokio: Ryhmäohjaaja pitää omalle ohjausryhmälleen ryhmäohjaustuokioita eli ro-tuokioita, joita pidetään säännöllisesti lukuvuosittain päätetyllä tavalla esimerkiksi kerran viikossa. Ro-tuokioilla käydään läpi mm. ajankohtaisia opiskeluun liittyviä asioita. Opiskelija saa 2 opintopisteen laajuisen ryhmäohjauksen opintojakson, kun osallistuu ro-tuokioille sekä koulun juhliin.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma: Lukiolaki edellyttää, että jokainen opiskelija laatii lukio-opintojensa alkuvaiheessa henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta.

Opiskelusuunnitelmasta käy ilmi mm. arvioitu opiskelu-aika, miten opinnot suunnitellaan jakautuvan eri opiskeluvuosille, lukuvuosittaiset opintojaksovalinnat sekä mahdolliset opiskelun erityisjärjestelyt ja tuen tarpeet. **Ylioppilastutkintosuunnitelmassa** käy ilmi, minkä aineiden yo-kokeisiin opiskelija aikoo osallistua ja millainen on yo-tutkintoon kuuluvien kokeiden suorittamisen hajauttamissuunnitelma. **Jatko-opinto- ja urasuunnitelma** keskittyy nimensä mukaisesti lukio-opintojen jälkeisiin opintoihin ja urasuunnitelmien laadintaan. Kaikkia henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan kuuluvia suunnitelmia täydennetään ja päivitetään lukio-opintojen edetessä niin opinto-ohjaajan kuin ryhmäohjaajan avustuksella.

OHJAUKSEN TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT

Ohjauksen tavoitteena on auttaa opiskelijaa suunnittelemaan omaa opiskeluaan. Ohjaustoiminta muodostaa Kempeleen lukion toiminnassa kokonaisuuden, joka tukee opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja tulevaisuutta koskevia valintoja ja ratkaisuja.

Ohjaustoiminta tukee opiskelijoiden hyvinvointia, kasvua ja kehitystä, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja toimijuutta kehitetään ja pidetään yllä lukio-opintojen ajan. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäistään syrjäytymistä. Kempeleen lukiossa opiskelijoiden opintojen sujumista seurataan säännöllisesti ja heidän opintojensa etenemistä tuetaan monin eri tavoin. Opiskelijoiden opiskelun ja hyvinvoinnin seuraamisesta ja tukemisesta huolehditaan yhteistyössä huoltajien ja opiskeluhoitohenkilöstön kanssa.

OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN, SISÄLLÖT, MENETELMÄT JA TYÖTAVAT

Ohjaus on lukiokoulutuksen henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä. Ohjaukseen osallistuvat opinto-ohjaajien lisäksi rehtori sekä kaikki opettajat ja myös opiskelijatutorit. Opinto-ohjauksen käytännön järjestely ja ohjauksen kokonaisuuden suunnittelu tehdään yhteistyössä rehtorin, opinto-ohjaajien sekä ryhmäohjaajien kanssa. Opinto-ohjaajalle varataan riittävästi aikaa henkilökohtaisen ja pienryhmäohjauksen järjestämiseen. Kullakin opiskelijaryhmällä on oma ryhmäohjaajansa, jonka ryhmä tapaa säännöllisesti.

Opiskelijoiden pakollisiin opintoihin kuuluu neljän opintopisteen verran opinto-ohjausta ja sen lisäksi ensimmäisen vuoden opiskelijoilla on lukio-opintojen alussa opinto-ohjauksen piiriin kuuluva opintoihin orientoiva kahden opintopisteen laajuinen opintojakso, jossa opastetaan muun muassa tietoteknisiin asioihin sekä annetaan ohjantaa esseevastauksien tekoon ja reaaliaineiden opiskeluun.

Jokaisella opiskelijalla on oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen. Opiskelija on ohjauksessa aktiivinen ja osallistuva toimija. Jokaista opiskelijaa kunnioitetaan yksilönä, jolla on oikeus ohjaukseen. Ohjausta voidaan järjestää opintojaksomuotoisena opetuksena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena, vertaisohjauksena sekä näiden yhdistelmänä.

Opiskelijalle annetaan lukio-opintojensa aikana ohjausta opiskelunsa ja valintojensa tueksi. Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti ja ennakkoluulottomasti erilaisia jatko-opintoihin ja urasuunnitteluun liittyviä vaihtoehtoja opiskelijan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.

OHJAUKSEN TOIMIJAT JA TYÖNJAKO

Ohjauksessa opiskelija

- on aktiivinen ja osallistuva toimija
- ymmärtää erilaisten lukioaikaisten valintojen vaikutuksen ura- ja jatko-opintomahdollisuuksiinsa
- kehittää opiskelutaitojaan sekä kykyään arvioida omia taitojaan
- oppii tuetusti tunnistamaan vahvuutensa ja kehittymistarpeensa oppijana sekä käyttämään hänelle soveltuvia opiskelumenetelmiä
- harjaantuu omien valintojen suunnitteluun ja tekemiseen sekä vastuuseen valinnoistaan
- sisäistää jatkuvan oppimisen merkityksen
- laatii itselleen omien suunnitelmien ja valintojen tueksi henkilökohtaisen suunnitelman, joka pitää sisällään opiskelusuunnitelman eli lähinnä vuosittaiset kurssivalinnat, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä opinto-ohjauksen toisella opintojaksolla laadittavan jatko-opinto- ja urasuunnitelman
- päivittää suunnitelmiaan lukion ohjaushenkilöstön tuella
- huolehtii hänelle myönnettyjen tukitoimien tiedottamisesta kurssin opettajalle
- hankkii tarvittavat asiantuntijalausunnat ylioppilastutkintoa varten ja toimittaa ne koululle annettujen määräaikojen puitteissa.

Rehtori

- luo ohjauksen toimintamahdollisuudet ja tukee ohjauksen suunnittelua
- vastaa ohjauksen resursoinnista ja siitä, että opiskelijan oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen toteutuu
- vastaa opiskeluhuollosta ja suunnittelee ja koordinoi sitä yhdessä opiskeluhuoltoryhmän kanssa
- tiedottaa ylioppilastutkinnosta sekä opiskelijoille että heidän huoltajilleen
- osallistuu vanhempainiltojen suunnitteluun ja toteutukseen
- osallistuu ryhmäohjaajien perehdyttämiseen
- päättää suoritusohjeista poikkeamisista
- antaa luvan opintojakson itsenäiseen suoritukseen
- hyväksyy vaihtojaksolle lähtevät ja tulevat opiskelijat
- hyväksyy muualla suoritettavat opintojaksot
- vahvistaa koulusta eroamisen.

Opinto-ohjaaja

- on päävastuussa opinto-ohjauksen käytännön järjestämisestä, ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä pitää opinto-ohjauksen pakolliset opintojaksot
- ohjaa henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien, ylioppilastutkintosuunnitelmien sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmien laatimista ja seuraa niiden toteutumista

- opastaa opiskeluteknisissä kysymyksissä
- tukee opiskeluun tai elämäntilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa
- pitää yhteyttä opettajiin, ryhmänohjaajiin ja muuhun koulun henkilökuntaan sekä tarvittaessa huoltajiin
- vastaa osaltaan työelämään tutustuttamisesta
- neuvoo opintososiaalisissa kysymyksissä, muun muassa neuvoo Kelan opintoetuuksiasioissa
- tiedottaa lukio-opinnoista perusopetuksen päättöluokkalaisille
- osallistuu vanhempainiltojen suunnitteluun ja toteutukseen
- osallistuu oman ammattialansa asiantuntijana opiskelijahuollon toimintaan.

Ryhmänohjaaja

- toimii ohjausryhmäläisensä ja opiskelijaryhmänsä lähiohjaajana
- perehdyttää opiskelijaa opintojen alussa koulun toimintakulttuuriin ja käytänteisiin sekä lukio-opintoihin
- pitää ryhmänohjaustuokiot ja seuraa läsnäoloja
- toimii yhdyshenkilönä ja tiedottajana ryhmäläistensä ja muun kouluväen välillä
- seuraa ryhmäläistensä opintojen etenemistä (opintomenestystä, etenemisen esteitä, keskeytyneitä kursseja)
- seuraa opiskelijan poissaoloja
- vahvistaa opiskelijan hyvinvointiosaamista, ilmoittaa huolenaiheista eteenpäin opinto-ohjaajalle
- tarkistaa ryhmäläistensä opintojaksovalinnat
- pitää vuosikohtaiset opiskelijahaastattelut
- osallistuu vanhempainiltojen järjestämiseen ja toteuttamiseen
- myöntää 1–3 päivän poissaololuvat
- pitää tarvittaessa yhteyttä huoltajiin.

Aineenopettaja

- ohjaa opiskelijaa opettamansa aineen opiskelutaidoissa
- auttaa opiskelijaa kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan
- tukee opiskelijoiden jatko-opintovalmiutta ja työelämäntuntemusta oman oppiaineensa osalta
- ohjaa ylioppilastutkintoon valmistautumisessa
- antaa mahdollisuuksien mukaan tukiovetusta
- seuraa poissaoloja ja puuttuu niihin yhdessä sovittujen periaatteiden mukaisesti
- kertoo ryhmänohjaajalle havaitsemistaan huolenaiheista ja ohjaa opiskelijaa esimerkiksi erityisopettajan puheille oppimisvaikeuksissa
- ottaa vastaan itsenäisiä suorituksia
- osallistuu sovitun käytännön mukaisesti vanhempainiltoihin oman oppiaineensa edustajana.

Erityisopettaja

- huolehtii lukion erityisopetuksesta ja tukee opiskelijaa oppimiseen liittyvissä vaikeuksissa
- vahvistaa opiskelijan myönteistä kuvaa itsestään oppijana, auttaa häntä tunnistamaan oppimiseen vaikuttavia tekijöitä ja auttaa opiskelijaa erityisesti luku- ja kirjoitusvaikeuksissa
- kartoittaa ensimmäisen vuoden opiskelijoiden lukemisen ja kirjoittamisen taitoja sekä toteuttaa yksilölliset lukitestit niitä tarvitseville
- kirjoittaa tarvittaessa lukilausunnon ylioppilastutkintoa varten
- osallistuu opiskeluhuoltoryhmän toimintaan.

OHJAUS SIIRTYMÄVAIHEISSA

Ohjauksen merkitys korostuu koulutuksen nivel- ja siirtymävaiheissa. Kempeleen lukio antaa tietoa lukiokoulutuksesta perusopetuksen oppilaille, heidän huoltajilleen, oppilaanohjaajille ja opettajille sekä tarjoaa heille mahdollisuuksia tutustua opiskeluun lukiossa. Lukio-opintonsa aloittavat opiskelijat perehdytetään oppilaitoksen toimintaan sekä opiskelun käytänteisiin. Opiskelijoille järjestetään lukioaikana mahdollisuuksia tutustua sekä työelämään että opiskeluun jatko-opiskelupaikoissa. Jatko-opintoihin siirtymiseen kiinnitetään huomiota lukio-opintojen loppuvaiheessa.

OHJAUSTOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Kempeleen lukion ohjaustoiminnan arvioimiseksi laaditaan lukuvuoden 2021-2022 aikana lukuvuosittain toteutettava kysely, jonka avulla saadaan tietoa ohjaustoiminnassa onnistumisesta. Kyselyjen perusteella ohjaustoimintaa kehitetään edelleen mahdollisimman hyvin opiskelijaa palvelevaksi kokonaisuudeksi.